

heder til det store Udvalg, som han bebudede at ville foreslaae nedfat inden Sagens næste Behandling. Jeg skal derfor kun udtale min Mening om to store vigtige Spørgsmaal. Min Mening med Hensyn til Spørgsmaalet om Kirkegods er den, som jeg, hvis jeg ikke mindes feil, allerede tidligere har havt Leilighed til at udtale, at jeg, saaledes som Forholdene have udviklet sig, ikke nærer nogen Tvivl om, at Statsmagten er berettiget til at disponere over det saakaldte Kirkegods. — Hvad angaaer Spørgsmaalet om, hvorvidt Præsterne skulle sættes paa fast Løn eller ikke, er jeg fremdeles af den Formening, at det efter den hele Retning, som vor Udvikling har taget, vil være en Foranstaltning, der idelig og idelig vil trænge sig paa med bestandig større og større Fordring paa at blive efterkommet, indtil man tilsidst har besluttet sig til at gjøre et saadant Skridt som det, hvorom der her er Spørgsmaal, og jeg mener altsaa ogsaa i denne Henseende at kunne sympathisere med Lovforslaget. Hvad angaaer et væsentligt Punkt i Sagen, nemlig Lønningernes Størrelse, vil jeg ligeledes ganske i Almindelighed udtale, at det er forekommet mig, at Lovforslaget har været nogenlunde heldigt med i den Henseende at træffe, hvad der kunde være passende. Det er ikke dermed min Mening at udtale, at jeg i alle Punkter kan tiltræde Lovforslagets Normer, men i det Hele forekommer det mig, man maa give det den Aerkjendelse, at det nogenlunde har rammet, hvad der maa siges at være passende. Naar det allerede fra et Par ærede Medlemmers Side er udtalt, at det burde tages under nærmere Overveelse, om ikke deels Begyndelsesgagen og deels Maximum burde ned sættes, samt i Forbindelse dermed, om ikke den Ret, som efter Lovforslaget skal tillægges Præsterne til at faae Pension, burde borttages, kan jeg ikke nægte, at min Anskuelse i denne Henseende gaaer i en forskjellig Retning. Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) udtalte gjentagne Gange, at man burde lade sig det være magtpaaliggende at stille Begyndelsesgagen saaledes, at Præsterne ikke lige fra Først af udfattes for at blive forarmede; men jeg er meget bange for, at man, dersom man følger hans egen

Anviisning og sætter Begyndelsesgagen ned, vil kunne have Anledning til at frygte for en saadan Forarmelse. — Jeg har med Tilfredsstillelse fundet en Bestemmelse i Lovforslaget om, at der skal tillægges enhver Præst ved hans første Ansættelse i et geistligt Embede et Beløb af 500 Rd. Dette er, troer jeg, en meget heldig Bestemmelse, som noget vil kunne raade God paa de mange Ulemper, hvorfor en begyndende Præst nu er udsat, idet han nu i Reglen maa begynde sin Tiltrædelse af et Landsbykald med en efter Omstændighederne temmelig betydelig Gjæld; men naaget jeg altsaa troer, at man maa være tilfreds med den Bestemmelse, der findes i Lovforslagets § 3, tør jeg dog nok sige, at disse 500 Rd. ingenlunde ville være tilstrækkelige til i Virkeligheden at dække alle de Udgifter, som en ny tiltrædende Præst absolut maa have. Han skal foruden sin Embedsgage have en Bølg med Jordlod, hvorpaa 2 Heste og 6 Køer kunne holdes; men han skal altsaa være betænkt paa at kjøbe disse Kreaturer, og der er desuden meget Inventarium, Bøhave osv., der ogsaa skal kjøbes. Naar altsaa en Præst maa begynde med at gjøre en ikke ubetydelig Gjæld, og naar man vil sætte Embedsgagen til maastee en heel Deel under 1000 Rd. om Aaret, kan det vel være muligt, at han vil have ondt ved at komme ud af det, navnlig i Begyndelsen; dersom han skal gjøre store Offre for at faae Raad til at udrede de nødvendige Udgifter, kan man virkelig fra Først af bringe ham i en trykkende Stilling, hvad det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) har havt et aabent Die for, vilde være meget uheldigt. Igeoverfor det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Værtelsen) skal jeg derhos bemærke, at naar Statsmagten anseer det for rigtigt og hensigtsmæssigt at sætte Præsterne paa fast Gage eller at bestemme, hvad der kan anses for et passende Beberlag fra dens Side for deres Gjæring, troer jeg ikke, det er i sin Orden at henvide til de frivillige Gaver til Præsterne, som formodes at ville indkomme, for desfra at heite et Supplement til den Lønning, som Statskassen tillægger dem; det troer jeg er at gaae en aldeles forkeert Ve. Med Hensyn til dette Løn-